

Snefrid

Skutemodellen av «Snefrid» med målebrev er donert til utstillingen av [Sidsel Hay Wold](#) og [Emil Wold](#). Skutemodellen er restaurert av [Sigve Haualand](#).

«Snefrid» var Arnulf Hoff's båt, og kanskje den mest kjente av alle de gamle treseilerne i Trondhjemsfjorden. Arnul Hoff tegnet og konstruerte henne selv og fikk den da så kjente båtbyggeren Johannes Selsvig til å bygge henne på Ilsvikøren i Trondhjem i 1897.

I 1880- og 90 årene hadde Arnulf Hoff tilgang til en liten gaffelrigget kutter, «Urd» på noen og tyve fot som han krysset fjorden i selskap med gode venner i. Det var på denne tiden allerede noen lystseilere i Trondhjem, og i samarbeid med sine venner; brødrene Edvin og Anton B. Kværnø, N.P. Sønderholm og G. Grinde, startet Arnulf et arbeid for å organisere og fremme seilsporten i byen. 16. juli 1895 ble så Trondhjems Ro og Seilerforening startet under et møte på selveste Munkholmen.

Trondhjemsroerne startet straks sin egen forening (1896) og året etter ble navnet på foreningen forkortet til dagens: Trondhjems Seilforening.

Etter stiftelsen av TSF så kunne Arnulf endelig bestille «Snefrid» hos båtbygger Selsvig. «Snefrid» var en staselig kutter med klipperbaug som Arnulf hadde tegnet selv, og det er rimelig å anta at han var inspirert av båter han selv hadde sett under sine reiser.

På den tiden når man bestilte båter så var det ikke uvanlig at båtbyggeren lot bygge en skalamodell i forkant som et ledd i forhandlingene med båteieren om hvordan båten skulle fremstå som ferdigbygd.

Den utstilte skutemodellen vet vi er bygget av Johannes Selsvig, formodentlig i den nevnte hensikt.

Bilder forteller at stabelavløpningen foregikk med svært mange skuelystne på Ilsvikøren om aftenen 15de juni 1897:

Her er «Snefrid-Journalen»'s første side som Arnulf Hoff selv i tydelig forelskelse skrev denne dagen:

«Onsdag den 15de Juni 1897

Tidlig om Morgenen staar hun finputset som en «Brur» i Skuret på Ilsvigøren og venter paa at faa frisk Sjø om Baugen. Bygmesteren Johs. Selsvig og en af hans Mænd «Artigmanden» er ivrigt syselsat med at gjøre hende klar.

Tiden snegler seg langsomt frem.

Om Aftenen samles en Masse skuelystne Mennesker, der uopfordret hjelper til.

Efter at være fotograferet fra alle kanter, glider hun, let og sirlig paa Sleiken, ned til Vandet hvor hun afstives. Der serveres nu med Cigarer og forskjellige lette Drikkevarer.

Lystseilerne «Skjoldmøen» (Anton B. Kvernø, Red Anm), «Tordenskjold», «Uræd», «Daysy», «Jarl» og «Urd» er mødt op under Seil. Det er svag nordostlig Bris, men af den tunge Dønning kan man forstaa at det blæser friskt under Nordlandet.

Udøpt staar hun nede i Fjæren og venter paa at faa kaste sig i Sjøens Favn!

Skjoldmøen har sin Slæber fast i hende. Sjøen vokser fort. Kl ½ 12 begynder den at slaa Støtterne fra hende. Hun vakler! Men Skjoldmøkarene haler nu i, og som en Gummibold sprætter hun paa Vandet! Men som hun bolttrer seg! Snart Baugen mot Himlen saa Hækken til veirs.. Galionsdragen er tørst. Det ser farligt ut at være om bord, men «Artigmanden» klarer sig fint paa Dæk thi hun er myg og sirlig i sine Bevægelser, let som en Jomfru – men forbandet rebelsk alligevel. Bygmesteren er i godt Humør. Han tænker nok at tage Unoterne af hende.

Vi gaar om bord. Skjoldmøen setter nu seil til og slæber os afsted.»

Og så seiler «Snefrid» med Arnulf Hoff og venner om bord lykkelig Nordenfjelds de neste 40 – 43 år!

Snefrid hadde en lengde overall (Klyverbom ikke inkludert) på 9,98 m med en lengde i vannlinjen 7,16 m og en bredde på 2,59 meter.

Hun førte imponerende 57,163 m² seil på en gaffelrigg med både toppseil, fokk, klyver og jager

Hun var godt utstyrt med «cockpit» og under dekk en god salong. De fleste Trondhjemsbåtene ble, enten originalt eller senere, utstyrt med større overbygg som gjorde det mulig med litt komfort om bord. Klimaet her oppe og den store, brede fjorden garanterer nesten for våt seilas, da er det godt å kunne krype (bokstavelig talt kanskje) under dekk, fyre opp primusen og skjenke i en varm Toddy! Så får heller det estetiske blø litt. «Snefrid» hadde tilsynelatende tilstrekkelig volum og størrelse slik at hun også forble en pen båt i linjene.

«Snefrid» vant Kongens pokal (opsatt av Kong Oscar II «etter Foreningens Bestyrelses Ansøgning») i 1897 i Jubilæumsregattaen, som ble arrangert i forbindelse med byens 900 års jubileum.

«Snefrid» var blant de båtene som gjennom en lang historie vant svært mange av foreningens trofeer.

Spesielt kutteren «Jarl» var den fremste konkurrenten i byen, og hvem som var raskest hadde kapteinene på både «Snefrid» og «Jarl» besverget seg på skulle avgjøres i en egen kappseilas de to kamphanene imellom!

Den påfølgende seilasen ble så beskrevet således i «Snefrid»'s Journal:

«Søndag 28de August 1898:

Duellen!

Endelig har vi faaet Søndenvind! Det er kommet Bud fra Kunig at nu vil han seile.

Kl 12 Middag er begge klar til Afgang. «Jarl» og «Snefrid» gaar nu du til den skjæbnesvangre kamp, hvori den ene af dem maa bukke under..

I spændt Forventning vil Kampen blive fulgt fra land. Kommer det en sort Baad ind først, saa kan Snefrids Bygmester pakke sammen og forlate Byen. Kongepremien har intet Værd mere – klokken er over Tolv.

Vestover staar den sorte «Jarl» for to Rev. Østover gaar «Snefrid» for fulde seil. Ved Munkholmen mødes begge igjen. Tiden er inde! Jarl stikker Revene du! Signalskudet gaar og afsted stryger Snefrid forfulgt av den sorte Jarl... Taber «Snefrid» i dag, vil helten fra Hafrsfjordslaget vende seg i Graven og alle de gamle Guder i Sinde fælde Taarer. Derfor maa vi seire – det faar bære eller briste—Sjøen skummer hvid om «Snefrids» Bryst!

Jarlen følger tæt efter, som en blodtørstig Hund – Lidt efter lidt sakter den dog akterut, Snefrid faar mere og mere Forsprang.

Vi runder Nordgrundens Mærkebøie, Jarlen blir mindre og mindre – Foran oss har vi «Skioldmøen» der viser oss Veien. Stabben passerer – «Jarl» ser ud som en Smaagutsbaad.

Af Frygt for at Vinden skal spakne gjør vi et Slag op under Høvringen for at udnytte den siste Rest, men vinden er tvert imot spakere. Vi vender, men har nu en langt lengere Linje at seile end Jarl. «Jarl» vender for at naa op ad den korteste Vei, men det nytter den ikke. Snefrid har for langt forsprang. End

skjønt Jarl vinder meget ved at vi har staaet for langt vestover, kommer Snefrid ind 7 ½ minutter før «Jarl».

Under Indseilingen til Byen følges vi af Dampskibet «Brødrene» der ikke kan holde Følge naar Vinden frisker. Ude på Piren mottages vi af Hurraer fra de interesserede Tilskuere. Jarl er altsaa slaat.»

KAMPHANENE:

«Snefrid» ble flittig brukt av Arnulf, etter hvert så forsvant gaffelriggen på henne som på de fleste andre båtene og ble erstattet av Marconi- og senere Bermudarigger.

Da krigen kom til Norge så ble så godt som alle seilbåtene i Trondhjem konfiskert av den tyske invasjonsstyrken. Mastene ble kappet av ved dekk på flere, noe som skulle forhindre flukt til England. Andre mistet blykjølen og de som var igjen i noenlunde brukbar stand ble overlatt til den nazistiske sjøhirden og mange av disse fant etter hvert et ublidt møte med skjebnen.

Hva som i detalj skjedde med «Snefrid» vites ikke, annet enn at hun forsvant under disse krigs-årene. Men «Snefrid's» Gallionsfigur, en bladgullbelagt «Drage» ble berget og tatt vare på av familien.

Denne korte historien om Snefrid er skrevet av Bjørn Ytreland etter samtaler med Arnulf Hoff's «Grand-nieser» Sidsel Hay Wold og Eva Mette Hay. Eva Mette har også bidratt med fotografier fra familiens private album og ga oss tilgang til Snefrid's originale Journal.